

דינוב

```

var DrawingManagerData = {"mapZoom":11,"mapCenter":["49.8146531886","22.2349200921"],"
mapObjects":[{"title":"Dynow","type":"marker","coordinates":["49.8152360941","22.2340961176"]}
]}; var GoogleMaps = { map: null, mapZoom: (DrawingManagerData == "" ? 4 :
DrawingManagerData.mapZoom), mapCenter: (DrawingManagerData == "" ? new
google.maps.LatLng(24.886436490787712, -70.2685546875) : new
google.maps.LatLng(DrawingManagerData.mapCenter[0], DrawingManagerData.mapCenter[1])),
existingAreas: (DrawingManagerData == "" ? "" : DrawingManagerData.mapObjects),
renderedAreas: [], drawingManager: null, markerIcons: { "regular" : "http://icons.iconarchive.com/ico
ns/icons-land/vista-map-markers/32/Map-Marker-Marker-Outside-Chartreuse-icon.png", "hovered" : "
http://icons.iconarchive.com/icons/icons-land/vista-map-markers/64/Map-Marker-Marker-Outside-Azur
e-icon.png"}, init: function() { //Define Map Center View var mapOptions = { zoom: this.mapZoom,
center: this.mapCenter, mapTypeControlOptions: { mapTypeIds:
[google.maps.MapTypeId.ROADMAP,google.maps.MapTypeId.TERRAIN,
google.maps.MapTypeId.SATELLITE] }, mapTypeId: google.maps.MapTypeId.TERRAIN }; this.map =
new google.maps.Map(document.getElementById('map-canvas'), mapOptions); //draw existing areas
this.drawExistingAreas(); }, drawExistingAreas: function() { for (var i in this.existingAreas) { //handle
polygons if ( this.existingAreas[i].type == "polygon" ) { var paths = []; for (var point in
this.existingAreas[i].coordinates) { paths.push(new google.maps.LatLng (
this.existingAreas[i].coordinates[point][0], this.existingAreas[i].coordinates[point][1] ) ); } var area =
new google.maps.Polygon({ paths: paths, strokeColor: '#FF0000', strokeOpacity: 0.8, strokeWeight:
2, fillColor: '#FF0000', fillOpacity: 0.35, title: this.existingAreas[i].title, type: this.existingAreas[i].type
}); area.setMap(this.map); this.drawLabel(this.existingAreas[i]); } //handle markers if (
this.existingAreas[i].type == "marker" ) { var position = new
google.maps.LatLng(this.existingAreas[i].coordinates[0][0], this.existingAreas[i].coordinates[0][1]);
var marker = new google.maps.Marker({ position: position, icon: GoogleMaps.markerIcons.regular,
title: this.existingAreas[i].title, type: this.existingAreas[i].type }); marker.setMap(this.map);
this.drawLabel(this.existingAreas[i]); } } }, drawLabel: function( object ) { var marker = new
MarkerWithLabel({ position: new google.maps.LatLng(object.coordinates[0][0],
object.coordinates[0][1]), map: this.map, labelContent: object.title, labelAnchor: new
google.maps.Point(30, 20), labelClass: "drawing_manager_read_only_label", // the CSS class for the
label labelStyle: {opacity: 1}, icon: "http://placeholder.it/1x1", visible: true }); } } jQuery(function() {
GoogleMaps.init(); });
שם בפולנית: Dynów

```

Динів (Dyniv) שם באוקראינית:

שם ביידיש: דינאוו

היח	כלל האוכלוסיה	השנה	נתוני אוכלוסייה:
1	780~	1563	
0	(?)	1578	
18	(?)	1808	
41	2784	1880	
09	2985	1900	
73	2727	1921	

הערות:

דינוב ממוקמת על הגדה המערבית של נהר הסאן (San), אחד מיובליה של הוויסלה, כשלושים ק"מ מערבית לפשמישל וכשלושים ק"מ דרומית לריישא (ז'שוב). לראשונה נזכרת דינוב בשנת 1423 בתעודות, ובשנת 1429 קיבל המקום מעמד של עיר עם זכויות של חוק מגדבורג. מאז ועד אמצע המאה הי"ט בשנת 1466 ספגה העיר מכת דבר קשה שהפילה חללים רבים, ובראשית המאה הט"ז ניזוקה העיר מפלישות הטטארים שפלשו לעיר בשנת 1500 וב 1503 אף החריבו חלקים ממנה. באותם הימים הייתה העיר גדולה יחסית, מבוזרת בחומה ומוקפת בתעלת מים. בין השנים 1515--1589 חיו בעיר כ 784 תושבים בכ 157 בתים. בכדי לשפר את מצבה הכלכלי של העיר ניתנו לה ב 1512 זכויות לקיום שני ירידים בשנה, שנועדו בעיקר למסחר בבקר. באותה התקופה עברה בעיר דרך המחברת בין סאנוק (Sanok) מדרום ופשמישל הוענקה ב 1611 בשנת. שסביבה לאחוזות אדמיניסטרטיבי מרכז הייתה והעיר, קרקוב לכיוון מערבה, ממזרח (Przemyśl) לעיר הזכות לאחסן יינות הונגריים, כחלק מפיתוח המסחר בעיר. ברם, גם במהלך המאה הי"ז סבלה העיר מפלישות השוודים בשנות ה 50 של המאה, ובשנות ה 60 סבלה מפלישת הטרנסילבנים שהציתו את העיר, הכנסיות, המנזרים והטירה שבה, וממלחמות פנימיות שבין האצילים הפולנים. אז גם החלה ירידה בהתפתחותה של העיר. בסוף המאה הי"ט היו בעיר בית חרושת לבירה, בית זיקוק לנפט ובית חרושת כימי לסטארין - רכיב חשוב בייצור סבונים ונרות. בראשית מלחמת העולם הראשונה נכבשה דינוב בידי הרוסים.

קרא עוד... היהודים

לראשונה מופיעים יהודים במסמכים מדינוב בשנת 1552, ולא ידועה הגבלה כלשהי ביחס לזכויות של יהודים לרכוש נדל"ן בעיר. במאה הי"ז עסקו יהודי המקום בהלוואות בריבית בחכירה, ויש לשער שהיו ביניהם גם סוחרים. אמנם, עיקר צמיחתה של הקהילה היהודית בדינוב, כלכלית וחברתית, מתרחשת במאה הי"ח, אז גם נזכר סוחר יהודי עשיר מאוד שכונה 'דער רייכער וואלוויש' - וואלף העשיר. עם חלוקת פולין בשנת 1772 הושטו על היהודים החוקים והגזרות בדומה לשאר יהודי גליציה. בין השאר חויבו 11 משפחות עניות מדינוב להקים חווה חקלאית יהודית. בשנת 1782 ידוע על קיומו של בית כנסת בעיר, הבנוי בצורת עיגול וציורי שמן מעטרים את קירותיו. מבין רבניה של דינוב ידועים בעיקר רבניה שמסוף המאה הי"ח, ושהיו מקורבים לחוגי החסידים. רבה הראשון של דינוב הידוע לנו הוא ר' משה יהושע העשל, שהיה תלמידו של ר' לוי יצחק מברדיצ'ב. ב 1820 כיהן בעיר ר' יעקב צבי יאליש, תלמידים של ה'חווה מלובלין', ר' מנחם מנדל מרימנוב ור' ישראל, 'המגיד מקוז'ניץ'. אחריו כיהן ר' צבי אלימלך שפירא, שהיה אף הוא מתלמידיו של ה'חווה מלובלין' ור' מנחם מנדל מרימנוב. ר' צבי אלימלך היה מחברם של ספרים רבים בתחום הדרשנות, פרשנות וההלכה, ונחשב לאחד מן הלוחמים בהשכלה שהחלה לפרוח באותם שנים בגליציה. צאצאיו אחריו כיהנו גם הם כרבני העיר, ושושלת זו הפכה ברבות הימים ל'חסידות דינוב'. לא ברור ממתי הפכה חצר חסידות דינוב מוקד עלייה לרגל, אך במהלך המאה הי"ט הייתה השפעה לחצר על כלכלת העיר - הלנה, הסעדה ושירותים שונים לבאים לחצר הרבי. עם זאת, לצד הפעילות החסידית היו בעיר גם משכילים ברוח ההשכלה הגליציאית, וגם בעלי מקצועות חופשיים שברובם נטו להתבוללות. במהלך המאה הי"ט המשיכו יהודים לעסוק ברוכלות ומלאכה, אך כמה יהודים מדינוב התפרסמו כסוחרים גדולים של תבואה, יערות ועצים. הללו השיטו דוברות על נהר הסאן, עד לגדאנסק. גם מבחינה פוליטית החלה מעורבותם של יהודים, ובבחירות החופשיות שהחלו החל משנות הששים של המאה הי"ט, נבחרו גם ראש עיר וסגן יהודיים. לקראת סוף המאה הי"ט החלה פעילות ציונית בעיר, ובשנת 1902 כבר נוסד בעיר סניף של ההסתדרות הציונית. זאת אף שהרב המקומי, ר' יוסף שפירא - נינו של ר' צבי אלימלך, התנגד לציונות בקנאות. הוא עצמו הקים בעיר סניף של אגודת ישראל בשנות העשרים של המאה, ובהתנגדותו לציונות נידה ברבים ואף גירש מבית הכנסת בני נוער שהשתייכו לשומר הצעיר. כאמור, עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה קיבלו היהודים הוראה מן הצבא האוסטרי לעזוב את העיר באוקטובר 1914. לאחר שחזרו לעיירה עם תום המלחמה בשנת 1918 מצאו עיירה הרוסה. לא די בכך, בנובמבר 1918 נבזזו חנויות ובתים של יהודים, ובעליהם הותקפו פיזית בידי איכרים מן הסביבה. לעזרת יהודי דינוב הוקם באמצעות ארגון הג'וינט ועד פעולה שחילק מזון וביגוד לנצרכים, ואורגנו קורסי תעסוקה לחסרי תעסוקה. ב 1919 הוקם שוב ועד הקהילה ששיפץ את בתי התפילה ובתי המדרש והקים מחדש את מוסדות הרווחה של הקהילה חברות 'ביקור חולים' ו'לינת צדק'. בשנות העשרים הוקמו גם קופת גמ"ח ו'בנק יהודי לאשראי', וכן קופת מלווה של אגודת 'יד חרוצים'. בנוסף, הוקם בעיר ב 1919 בית ספר 'תרבות', שבשנת 1926 למדו בו כ 132 תלמידים ב 4 כיתות. באותה התקופה התקיים בעיר גם 'תלמוד תורה' עם כ 200 תלמידים, ישיבה 'עץ חיים' בה למדו 25 בחורים וכן נוסד בית ספר 'בית יעקב' לבנות. בשנים אלו נוסדה גם ספרייה ציבורית, מועדון נוער ו'בית העם' וכן פעלה בעיר אגודת הספורט 'מכבי'. בתקופה זו פעלו בעיר, מלבד עבודות בתחומי הרוכלות והמלאכה, גם מספר מפעלים שהיו בבעלות של יהודים: מנסרה, מפעל למסמרים, שלושה מפעלים לייצור משקאות קלים ומפעל לייצור ריבה.

גם הפעילות הפוליטית והציונית חזרה לפעול בין שתי המלחמות ביתר שאת. ב 1921 הוקמה הקבוצה הראשונה של ה'שומר הצעיר', וב 1922 ערכו חברי הקבוצה הכשרות בגרוחוב שליד וורשה. בין השנים 1924-1926 עלו לארץ ישראל כמה מחברי 'החלוץ'. בנוסף המשיכו לפעול סניפים של ארגונים ציוניים מכלל הזרמים, ואף לתנועה קומוניסטית השתייכו מספר מצומצם של בני העיר.

מלחמת העולם השנייה

עם פרוץ המלחמה בספטמבר 1939 החלו להגיע לדינוב פליטים יהודיים ופולניים. בכדי לשמור על הסדר הוקמה מעין משטרה - מליציה יהודית-פולנית. עם כניסת הצבא הגרמני לעיר כשבוע לאחר פרוץ המלחמה, שרר בעיר שקט יחסי. אמנם לאחר כמה ימים, ביום השני של ראש השנה ת"ש, הגיעה לעיר פלוגת אס-אס ואנשיה הוציאו באלימות כ 300 יהודים מבית הכנסת והובילו אותם ליער סמוך, שם רצחו אותם ביריות. לאחר כשבועיים גורשו כל היהודים מדינוב אל מעבר לנהר הסאן,

לתחום הכיבוש הסובייטי. חלק מהם השתקע בלבוב ובפשמישל וגורלם היה כגורל היהודים בערים הללו לאחר פרוץ המלחמה בין גרמניה הנאצית וברית המועצות ביוני 1941. חלק מהם חזרו לדינוב, ומשם גורשו לגטו בז'וז'וב שם נרצחו בידי הגרמנים הנאציים באוגוסט 1942. שאר יהודי דינוב נשלחו לסיביר ולעומק ברית המועצות, וחלק מהם מצא שם את מותו בשל התנאים הקשים. מיהודי דינוב נותרו כ-200-250 איש, רובם נשארו בברית המועצות. (רועי גולדשמידט)

מקורות:

פנקס הקהילות, ג, דינוב, עמ' 116-118.
יצחק קסה ומשה רנת (עורכים), ספר דינוב: ספר זכרון לקדושי קהילת דינוב שנספו בשואה הנאצית, תל-אביב תשל"ט.

[ראה מידע נוסף על קהילת דינוב באתר מסע לגליציה](#)

אזור היסטורי-תרבותי: Western Galicia

פריטים רלוונטיים לקהילה

שנה	סוג הפרט	כותרת
1881	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	1. Sprawozdania o wystąpieniach antysemitycznych w...
1829	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	Correspondence with the Landesgubernium, repor...
1816	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	Correspondence with the Landesgubernium about J...
1851	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	Dynów Ernennung von Bezirks- und GemeinderabbinernO6...
1909	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	Gródek Jagiełłoński, Grybów, Horodenka, Husiatyn...
1877 עד 1908	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	Korespondencja w sprawie wykazu chajderów istne...
1910	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	Korespondencja w sprawie zatwierdzenia statutu...
1900	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	Korespondencja w sprawie zażaleń i protestów pr...
1912	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	Korespondencja ze Starostwami w Brzozowie, Bors...

[פריטים נוספים](#)

Source URL: <http://www.jgaliciabukovina.net/he/node/111041>